

Šarova/Šarina poč

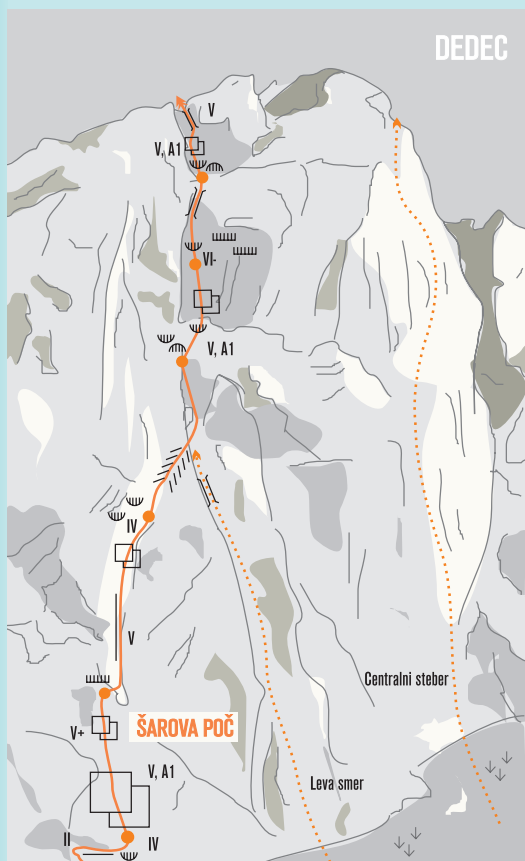
Znamenita poč v Lučkem Dedcu

✍ in 📷 : Boris Strmšek

Zadnji julijski dan pred šestnajstimi leti sem jo mahal po poti skozi Robanov kot. Pred menoj ob robu poti v natikačih hodi moj soplezalec Luka, kakor kličemo Armanda. Nenadoma poskoči. Tudi mene nekoliko strese, ko nato opazuje pisanega modrasa, ki počasi zdrsi v goščo ob poti. Luka ga je skoraj pohodil. In oba se nekoliko zamišljeno zazreva v njegove natikače, ki nudijo prav malo zaščite pred tovrstnimi presenečenji. Do konca doline se nato drživa sredi ne poti in ves čas napeto gledava pod noge. Popoldne se že sončiva na zelenih tratah v bližini Kocbekovega doma na Korošici in zreva v steno Dedca. Prvič sem tukaj, saj je komaj dobri dve leti, kar sem preplezal svojo prvo alpinistično smer in le kdo bi med toliko zaželenimi stenami lahko preplezal vse naenkrat. V levem delu stene opazim razpoko, ki se zdi, kakor da bi jo kdo narisal na sivi apnenec. »Šarova poč! Jutri greva najprej Levo, nato pa še Šarovo,« poteši Luka mojo radovednost. Pobrskam po opisih in zdi se mi, da bo naslednji dan zanimiv.

Pionirska leta v Dedcu

Oktobrska številka Planinskega vestnika leta 1953 je prinesla med Alpinističnimi novicami kratek zapis o novi smeri, ki je bila preplezana tistega leta v severni steni Dedca (2033 m) nad Korošico. »Matičarja« Milan Pintar in Milan Šara sta v osmih urah in s pomočjo lesenih zagozd preplezala navpično poklino levo od smeri Debeljak-Arnšek. Zapisana je tudi ocena - V+. V decembrski številki istega leta je nato fotografija z vrisanimi smermi v Dedcu, kjer pa je naša poklina označena kot »Poč Šara -Pintar«, ocena pa je VI-. Tukaj je treba verjetno dodati še kakšen A za tehnično plezanje, saj takrat smer še ni bila ponovljena prosto. Kot zanimivost naj omenim, da je sedanja Leva smer (Debeljak-Arnšek) na ta-

Skica smeri: Barbara Žižić

kratni fotografiji označena kot Kokošinekova smer. Sicer pa je Leva smer, ki sta jo avtorja preplezala 14. julija 1948, najstarejša smer v dokaj monolitnem Dedcu, ki kljub svoji relativno majhni višini daje prav mogočen videz. Še isti mesec je Ivan Arnšek s soplezalcem preplezal nekoliko desno od te smeri varianto, ki se originalni smeri priključi na začetku četrtega raztežaja. Tisto leto septembra je nastala še Desna smer (Ciril Debeljak, Rado Kočevar), ista naveza pa je naslednje leto preplezala znameniti Centralni raz oziroma stebel Dedca, ki je ob nastanku veljal za najtežjo smer pri nas - VI+. Leta 1952 je trojica plezalcev - Dušan Anžin, Milan Pintar in Franček Pristovšek - preplezala še svojo smer, naslednje leto, natančneje 7. maja, pa sta Pintar in Šara preplezala markantno razpoko, ki še sedaj vselej pritegne poglede ljubiteljev plezanja. Šarina (Golnar, 1993) oziroma Šarova poč (Mihelič-Zaman, 1987 in 2003) je dobila, če datumi držijo, natančno 30 let po svojem nastanku prvo prosto

ponovitev, ki jo je opravil Rok Kovač. Najtežje mesto, ki se nahaja v poč drugega raztežaja, je ocenil s VI+. Tega podatka v vodniku Slovenske stene sicer ne boste našli, temveč vas bodo stršile razne A1, tudi v Levi smeri, ki se ji konec tretjega raztežaja priključi Šarova poč. No, od tistih A1 ni ostalo kaj dosti, saj je šel razvoj plezanja naprej, od tam do roba stene je treba računati le s kakšnim mestom VI-, vendar ob opozorilu, da ne podcenjujte teh težavnosti, ker to ni Paklenica. Pa tako mimogrede - od tistih lesenih zagozd še vedno kakšna čaka v smeri.

Poč brez lesenih zagozd

Z vrha Dedca sva po preplezani Levi smeri sestopila nazaj pod steno. Za ogrevanje je bila kar dovolj, saj se je bilo na nekaj mestih potrebno potruditi, pa še en krušljiv previs je tam proti koncu. Spodaj sva se navezala in Luka mi je predlagal, da splezam lažji raztežaj do poč. Tisto o lažjem naj vas ne zavede, saj je treba naloženo skalovje držati skupaj, da ne razpade. Ko sem se po mačje priplazil do varovališča, sem porabil komaj 15 metrov vrvi, skala pa je v nadaljevanju lepa. »Grem kar dalje!« sem zaklical navzdol in odplezal po razpoki navzgor. Kmalu je bilo treba prestopiti v desno čez ploščo, nato pa je sledilo nekaj počitka na polički pod najlepšim delom poč. Očitno tudi najtežjim. Kar nekaj časa sem mencial in iskal najprimernejšo kombinacijo gibov, da se ne bi že na začetku oddrsal navzdol. Poleg tega je bilo varovanje takšno, da bi lahko padel točno na polico, kar me sploh ni mikalo. Ko sem se končno spravil v poč in poskušal obdržati ravnotežje, sem imel pred očmi le klin, ki je gledal iz razpoke nekaj metrov višje. Poč pa je ena najlepših, kar sem jih srečal do takrat. V roke je navijalo, noge so drsele, klin pa se je bližal le počasi. Ker nisem srečal nobene lesene zagozde, sem stlačil v poč majhnega frenda, tako bolj napol. Ko sem se končno pritresel do klina in ga poskusil vpeti, vponka ni šla v uho. Groza! Skozi uho sem poskušal spraviti tanko vrvico, pa je šlo težko, zmanjkovalo mi je že moči. Na koncu sem vpel komplet z vrvjo napol v uho in splezal višje. Olajšanje! Naprej je bilo lažje. In celo lesene zagozde sem srečal, pravili smo jim kar »leseni frendi«. Nekoliko sem otresel navite roke, nato

pa počasi in previdno splezal navzgor in desno do varovališča. »Jeeeee! Luka, pridi!«

Minevajo leta, vrstijo se smeri, kilometri sten, vrsta vrhov ... Lani me je spet prineslo pod Šarovo poč. Spet je bil z menoj Luka, z nama pa še dva Jureta. In poč je še vedno lepa in enako težka - VI+, do nje pa je še vedno naloženo skalovje (III-IV). Pri vsakem oprimku obujam spomine na prvi vzpon, ključno mesto je še vedno kar napeto (tam vam bo prišel prav kakšen manjši frend), nadaljevanje smeri pa je prav tako zelo lepo. Še vedno sta tam dve zagozdi, zraven ene je celo klin, kar sem moral kar med plezanjem fotografirati, saj kaj takšnega ne vidiš vsak dan. Zajeđa v nadaljevanju je pravi užitek, prava petica, nato prečnica proti desni - (VI-) in še nekoliko navzgor čez raz - IV, pa ste v Levi smeri. Sedaj je tam celo nekaj svedrovcev. Kljub vsemu se je treba tudi tam še vedno potruditi, saj je krušljiv previs še vedno enak, le nekaj manj ga je skupaj. In trate na vrhu Dedca so še vedno enako zelene kot pred leti. Kljub temu, da je stena visoka le okoli 140 m, boste imeli občutek, da ste preplezali precej več. Če pa vam vseeno še ne bo dovolj, vam Dedec ponuja še nekaj luštnih smeri.

Dostop:

- najenostavnejši je mimo planine Podvežak, do koder se lahko pripeljete iz Podvolovjeka (10 km). Hoje do Kocbekovega doma na Korošici (1808 m) je za slabi dve uri, izhodišče je na višini 1440 m. Od kočice do stene je 15 minut. Druga možnost je dostop skozi Robanov kot (3 ure in pol) ali pa iz Doline Kamniške Bistrice (4 ure in pol). Je še nekaj drugih možnosti, a so manj ugodne.

Sestop:

- z vrha Dedca je možen na obe strani. Proti vzhodu je nekoliko krajši in pridete na markirano pot proti Lučki Beli, na zahod pa sestopite med Dedcem in Vršiči, ki prav tako nudijo veliko raznolike plezarije.

Običajni opremljeni za vzpon z nekaj klini dodajte tudi kakšnega frenda.

Literatura:

- Plezalni vodnik Kamniška Bela - Repov Kot (T. Golnar, PZS 1987).
- Slovenske stene (T. Mihelič, R. Zaman, Didakta 2003). ◉

Izpiti za alpiniste

V dveh koncih tedna, 7.- 8. in 14.-15. maja 2004, so bili na Vršiču letošnji izpiti za alpiniste. Tako kot lani sta bila potrebna dva termina, ker je bilo prijavljenih veliko število pripravnikov. Izpite je vodila izpitna komisija pod vodstvom predsednika Toma Šetine pri Podkomisiji za vzgojo in izobraževanje (načelnik komisije Matjaž Šerkezi je bil navzoč oba konca tedna). Oba petkova popoldneva in večera so pripravniki opravljali teoretični del izpitov, v soboto pa praktičnega. Znanje pripravnikov je bilo zadovoljivo, še najbolj sta šepali zimska tehnika in reševanje padlega soplezalca. Izpite so opravili: Bogdan Lapajne, Igor Mozečič, Matjaž Pintar in Rok Štrubelj (AO Nova Gorica), Ambrož Bajde, Irena Mušič, Marko Petek in Klemen Romšak (AO Kamnik), Matjaž Prislan, Samo Ruprecht in Boris Santner (AK Ravne), Marko Bekeš, Gregor Kladnik, Alenka Klemenčič in Martin Škrk (AO Rašica), Simon Babič in Nejc Kuhar (AO Jezersko), Alen Marinovič (AO Celje Matica), Janko Smolnikar in Davor Velikanje (AO Idrija), Jurij Hladnik in Urban Kovačič (AO Radovljica), Boris Madon in Sebastian Šilar (AO Mojstrana), Aleš Česen (AO Kranj), Anja Peter nel in Mitja Šorn (AO Jesenice), Polona Korenč in Simon Tušar (AO Cerkno), Damijan Eržen in Zlato Plešnik (AK Vertikala), Jure Niedorfer (AAO Kozjak Maribor) ter Andrej Stuchly (AO Domžale). Tudi letos nekaj pripravnikov (trije v prvem in pet v drugem roku) izpita ni opravilo in bodo imeli naslednje leto popravne izpite, nekaj prijavljenih pa se izpitov ni udeležilo - nekateri z opravičilom, nekateri pa tudi brez njega. Iz lanske generacije so popravne izpite uspešno opravili: Benjamin Blažič (AO Kranj), Jurij Gregl (AAO Kozjak Maribor), Matej Prezelj (AO Železnikar), Boštjan Pogorevc (AO Radovljica), Dejan Miškovič (AO Ljubljana Matica), Tomaž Novak (AO Mojstrana), Klemen Belhar (AO Tržič), Janez Žnidar (AO Jezersko), Iztok Rutar in Aljaž Škerlavaj (AO Rašica) ter Matjaž Plemeniti (AO Kamnik). V. H.

Vzpon nad Chamonixem

Andrej Magajne in Marko Potočnik (oba AO Ljubljana - Matica) sta konec aprila opravila vzpon po smeri Ainsi soit-il! (V/5, 750 m) v severni steni Col des Droites (3733 m) nad ledenikom Argentiere v Montblanskem masivu. Smer, ki je izpostavljena velikemu seraku na sedlu, je v spodnji polovici ponudila zelo lepo plezanje po strmih zlebovih, motili so le pogosti pršni plazovi. Zgornja, sicer tehnično manj zahtevna polovica smeri je alpinista utrujala s črnim ledom, še posebno trd je bil izstopni del mimo velikega seraka. T. J.